

EUROZASTUPNIK TONINO PICULA O KRIZI U EU, MACRONU, MILANOVIĆU...

Bez novog proširenja Unije, ni Hrvatska neće profitirati

➔ Uporno naglašavam kako Hrvatska neće u punom smislu moći koristiti benefite članstva dok na svim svojim granicama ne bude imala članice EU-a. Ekonomski su razlozi također jasni

U stožeru novoizabranog predsjednika RH Zorana Milanovića ni nakon prvog ni nakon drugog kruga nije bilo moguće vidjeti - Tonina Piculu, bivšeg SDP-ova ministra vanjskih poslova, danas zastupnika u Europskom parlamentu.

HRVOJE PRNJAK

U međuvremenu, objavljeno je da je Picula postao predsjednik Radne skupine za zapadni Balkan u Odboru za vanjsku politiku (AFET) Europskog parlamenta, a koji dan kasnije i da je izabran za predsjednika Međuskupine za mora, rijeke, otoke i priobalna područja, koja u ovom mandatu EP-a broji više zastupnika nego ikada, njih čak 114 iz 24 države članice Europske unije i šest političkih grupacija...

•• Gospodine Picula, vraćate li nas to u "region", što bi rekla dosadašnja predsjednica? Čime ćete se točno baviti u Radnoj skupini za zapadni Balkan?

- Općenito govoreći, (samo)izolacija od dobrog dijela susjedstva s kojim nas povezuje toliko razvojnih prilika, ali i otvorenih problema, po mom mišljenju, nikako nije u nacionalnom interesu. Konkretno, obnova interesa za politiku proširenja bit će prioritet mog mandata predsjednika Radne skupine za zapadni Balkan u Europskom parlamentu.

Osim toga, u skladu s ranijim imenovanjem za izjavitelja za preporuke Europskog parlamenta o zapadnom Balkanu radit ću i na deblokiranju pristupnih pregovora država kandidatkinja. Preporuke će sadržavati objektivnu ocjenu rezultata i metodologije trenutnog

sustava pregovaranja te prijedloge kako osigurati novi zamah procesu proširenja.

Macron protiv proširenja

•• Proširenje EU-a baš i nije tema koja u posljednje vrijeme oduševljava vodeće članice EU-a?

- Blokiranjem pregovora sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom, koje su ispunile tražene uvjete, EU je otvorila još jednu krizu. Ovaj put za krizu ne može kriviti nikoga izvan njezinih granica. U pitanje je dovela ne samo vjerodostojnost prema zemljama zapadnog Balkana, nego i kapacitet da igra ozbiljnu geopolitičku ulogu na globalnom planu.

Francuski predsjednik Emmanuel Macron koji predvodi otpor otvaranju pregovora, ali u tome nije usamljen, kao glavni argument navodi potrebu prethodne unutarnje konsolidacije Unije. Međutim, uvjerljiviji je stav da su unutarnja konsolidacija i politika proširenja, kao najsnažniji vanjskopolitički alat Unije za stabilizaciju njezina susjedstva, dva procesa koja neometano mogu teći paralelno s istim ciljem jačanja Unije. Macron je situaciju na zapadnom Balkanu odlučio koristiti kao argument u svojim unutarnjepolitičkim borbama. Nije nevažna

Zašto nisam bio u Milanovićevu izbornom stožeru? Osobni odnosi u politici imaju svoju važnost, ali ne moraju biti presudni za suradnju na temama od zajedničkog interesa

BRUNO KONJEVIĆ/PHANAZA MEDIA

ni činjenica da Francuska ne gleda osobito blagonaklono na daljnje proširenje EU-a jer drži da to jača pozicije nekih drugih članica tradicionalno prisutnih na tom dijelu kontinenta. Ali članice EU-a koje su već uložile ozbiljan politički, gospodarski i simbolički kapital u proširenje Unije, kao Njemačka, Italija i Austrija, neće najednom odustatati od procesa. Uostalom, predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen naglašava upravo politiku proširenja kao jedan od prioriteta svog programa, dok povjerenik za proširenje Oliver Varhelyi očekuje da će do kraja petogodišnjeg mandata barem jedna od kandidatkinja biti spremna za ulazak u EU. Osobno bih volio da summit u Zagrebu u svibnju bude dobro iskorištena prilika na kojoj će EU potvrditi svoja jamstva prema zapadnom Balkanu otvarajući nova povijesna, odnosno pregovaračka poglavlja.

•• Ipak, i desni i lijevi se kod nas, neovisno o afinitetima prema regiji, slažu da je Hrvatskoj u interesu proširenje Unije?

- Takvi argumenti imaju političke, ekonomske i sigurnosne aspekte. Na primjer, Hrvatska ima najdulju vanjsku kopnenu granicu Unije. To zahtijeva visoke izdatke za nadzor i osiguravanje, a čini nas omedavno dodatno izloženima jer smo na migracijskim rutama. Migracije su složeni fenomen koji mi sigurno ne možemo riješiti bez suradnje sa svim susjedima, bili oni u Europskoj uniji ili izvan nje. Zbog toga uporno naglašavam kako Hrvatska neće u punom smislu moći koristiti sve benefite članstva dok na svim svojim granicama ne bude imala članice EU-a. Ekonomski su razlozi također jasni i proizlaze iz naše tradicionalne strukture razmjene: Hrvatska će lakše trgovati bez ikakvih barijera sa zemljama regije kad budemo

dijelom jedinstvenog tržišta. To su još uvijek tržišta na kojima i danas ostvarujemo lavovski dio naših prihoda od izvoza. Uz to, treba podsjetiti i na koristi od otvorenih granica za turizam kao naš najznačajniji gospodarski sektor. Politička dimenzija proširenja na zapadni Balkan je tema na kojoj se Hrvatska može afirmirati ako aktivno sudjeluje u artikuliranju pravila igre u procesu od velike važnosti za samu budućnost bloka.

Udaljena stajališta

•• Kako Hrvatska može iskoristiti svoje rotacijsko predsjedanje Vijećem EU-a?

- Hrvatska je preuzela predsjedanje u izrazito dinamično vrijeme, kao članica bez ranijeg takvog iskustva. Okolnosti su iznimne; prvi put u njejoj povijesti Uniju napušta jedna članica koja je po ekonomskim indikatorima ravna zbroju ekonomija šesnaest drugih članica. Razdoblje nakon Brexita bit će

izazovno kao i vrijeme prije odlaska UK, a Hrvatska mora sudjelovati u postavljanju pregovaračke strukture Bruxellesa i Londona o novom sporazumu. Još važniji aspekt predsjedanja osjetit će se u (ne)uspjehu pregovora o novom višegodišnjem financijskom okviru bez kojeg će ambicije Unije o globalnoj geopolitičkoj ulozi i jačanju interne koherentnosti biti teško ostvarive. A trenutno su suprotstavljena stajališta poprilično udaljena.

Borba protiv uzroka i saniranje posljedica klimatskih promjena, u sklopu ambicioznog Zelenog plana, europska sigurnost i obrana, nova migracijska politika su zajednički izazovi s kojima se susrećemo, a Hrvatska će preuzeti odgovornost za posredovanje u oblikovanju rješenja. Način na koji ćemo se stime nositi odredit će u velikoj mjeri budućnost Unije i njezine unutarnje političke odnose. Uz veću vidljivost na međunarodnoj sceni, uspješan mandat mogao bi pomoći da unaprijedimo političku kulturu, institucije učinimo odgovornijima, a gospodarstvo živahnijim.

•• Dobili smo novog predsjednika RH, to je vaš stranački kolega Zoran Milanović. Ipak, niste viđeni u njegovom izbornom stožeru u prvom i drugom krugu. Je li to refleks vaših ranijih odnosa?

- Osobni odnosi u politici imaju svoju važnost, ali ne moraju biti presudni za suradnju na temama od zajedničkog interesa ili u situacijama koje traže političku reakciju lijevo liberalnog predznaka. Novi predsjednik Republike ima širok prostor za drugačiji mandat i otklon od svega onog čime je njegova prethodnica ozbiljno kompromitirala ulogu predsjednika. •